

CONTROLUL JUDICIAR AL LEGALITĂȚII HOTĂRÂRILOR ADUNĂRII GENERALE A ASOCIAȚILOR SOCIETĂȚII CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ

Ana BAGRINOVSKI,
absolventă INJ,
candidat la funcția de judecător,
asistent judiciar la Curtea Supremă
de Justiție
<https://orcid.org/0000-0001-8173-1689>

SUMAR

Un principiu esențial al statului de drept este principiul legalității, care presupune respectarea Constituției și a actelor normative de către toți subiecții de drept, inclusiv în calitatea lor de participanți la circuitul civil (persoane fizice, persoane juridice). Societatea cu răspundere limitată deține calitatea de subiect de drept de la data înmatriculării sale în Registrul de stat al persoanelor juridice și până la data radierii ei din acest registru, iar în intervalul dintre aceste două date aceasta trebuie să-și trăiască „viața”, să activeze și să funcționeze în deplină concordanță cu prevederile actelor normative relevante. Această cerință este valabilă atât pentru societatea cu răspundere limitată, ca persoană juridică, cât și pentru elementele ei structurale (adunare generală a asociaților, administrator, consiliu, comisie de cenzori, asociați etc.). Acțiunile organelor persoanei juridice se consideră acțiuni ale însăși persoanei juridice, dacă au fost îndeplinite cu respectarea dispozițiilor legale. În cazul în care există dubii, cei care au un interes legal sunt îndreptățiți să se adreseze instanțelor competente pentru a verifica legalitatea actelor juridice (hotărâri, decizii, contracte etc.) și, după caz, să solicite remedierea lor - inclusiv declararea nulă a acestora.

Cuvinte-cheie: societate cu răspundere limitată, hotărârea adunării generale, control judiciar, nulitatea hotărârii.

I. Introducere

Potrivit Legii nr. 135/2007 cu privire la societățile cu răspundere limitată, adunarea generală a asociaților este organul suprem al societății cu răspundere limitată, care adoptă hotărâri obligatorii pentru toți asociații și organele acestei societăți [11]. Pornind de la poziția de „organ suprem” în ierarhia organizatorică a acestui tip de societate comercială, legislatorul a prevăzut norme legale prin care a înzestrat adunarea

JUDICIAL REVIEW OF THE LEGALITY OF DECISIONS OF THE GENERAL MEETING OF MEMBERS OF THE LIMITED LIABILITY COMPANY

SUMMARY

An essential principle of the rule of law is the principle of legality, which implies compliance with the Constitution and the normative acts by all subjects of law, including and in their capacity as participants in the civil circuit (natural persons, legal persons). A limited liability company is a legal subject from the date of its registration in the State Register of Legal Entities until the date of its removal from the Register, and in the period between these two dates it must live its 'life', operate and function in full compliance with the provisions of the relevant legal acts. This requirement applies both to the company as a legal person and to its structural elements (general meeting of shareholders, administrator, board, board of auditors, members, etc.). The actions of the organs of the legal person are considered actions of the legal person itself if they have been carried out in compliance with the legal provisions. If there is any doubt, those with a legal interest are entitled to apply to the competent courts to verify the legality of legal acts (decisions, resolutions, contracts, etc.) and, if necessary, to ask for them to be remedied - including having them declared null and void.

Key-words: limited liability company, general meeting resolution, judicial review, nullity of resolution.

generală a asociaților (AGA) cu atribuții de natură să decidă cele mai importante probleme ale societății cu răspundere limitată (SRL). De asemenea, a reglementat procedura de convocare și de desfășurare a ședințelor AGA, precum și a prevăzut condițiile de cvorum și majoritate pentru adoptarea hotărârilor. Expriarea voinței asociaților societății se asigură prin respectarea actelor normative, determinând prin aceasta funcționarea legală a societății.

Adunarea generală a asociaților deține, *inter alia*, și competența exclusivă de a adopta hotărâri referitoare la: modificarea actului de constituire; formarea și activitatea organelor subordonate;

aprobarea dărilor de seamă ale organelor societății; aprobarea rapoartelor financiare și bilanțului contabil; repartizarea profitului net între asociați; atragerea la răspundere a administratorilor societății; încheierea anumitor contracte ale societății; constituirea sucursalelor și a persoanelor juridice afiliate, precum și reorganizarea și lichidarea societății.

II. Discuții și rezultate

Hotărârile AGA au forță obligatorie și sunt executorii pentru toți asociații și organele subordonate. Valabilitatea acestor hotărâri ar putea fi contestată, dacă se consideră că, în procesul de adoptare a acestora, nu au fost respectate normele juridice obligatorii, implicit dispozițiile actelor normative, cât și cele ale actului de constituire. O astfel de concluzie rezultă din art. 61 al Legii nr. 135/2007, potrivit căruia „hotărârile adunării generale a asociațiilor ori deciziile asociatului unic sunt nule sau anulabile în condițiile Codului civil” [11]. Dreptul de a contesta hotărârea AGA aparține persoanei fizice sau juridice care la momentul adoptării ei avea calitatea de asociat al SRL. Prerogativa de a ataca hotărârea adunării generale pe care asociatul o consideră ilegală face parte din drepturile subiective pe care doctrina juridică le denumește *proprii*, inerente calității de asociat și care, având valoare imperativă, nu pot fi eradicate prin clauzele statutare și nu pot face obiectul unei renunțări anticipate din partea titularului [1, p. 63]. Așadar, ar putea să nu aibă forță obligatorie și o eventuală acțiune civilă a persoanelor interesate, ar putea fi admisibilă în instanță, dacă hotărârea adunării generale a asociaților: a) contravine unei norme legale imperative; b) contravine unei norme legale dispozitive; c) contravine unei clauze a actului de constituire.

Prin urmare, o hotărâre a AGA ar putea fi lipsită de valabilitate, de regulă, prin hotărârea instanței competente care sancționează societatea pentru încălcările menționate *supra*, declarându-le nule de la data adoptării. Totuși, trebuie reținut: legislatorul a prevăzut în art. 60 alin. (3) din Lege că hotărârile adunării generale a asociaților pot fi modificate și abrogate la ședința unei noi adunări generale, dar care nu operează cu titlu de sancțiune. Prin termenul „modificate” și „abrogate” se presupune o eventuală încetare a valabilității unora sau a tuturor clauzelor hotărârii adunării generale pentru viitor. Într-o ipoteză, hotărârea adunării generale care deocamdată nu a produs unele efecte ar putea fi abrogată sau modificată, lipsind-o de efecte chiar de la adoptare. Aceasta, însă, este o hotărâre emisă de organul competent al persoanei juridice și, fiind un act voluntar al acestuia, nu operează cu titlu de sancțiune.

Persoanele care au dreptul de a contesta hotărârile adunării generale. Potrivit dispozițiilor Codului civil, *nulitatea absolută* a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual [2, art. 328]. Din interpretarea acestei

dispoziții, rezultă că dreptul de a înainta o acțiune în constatarea nulității absolute a hotărârii adunării generale a asociaților SRL, ca persoane care au un interes născut și actual, o are, în primul rând, oricare dintre asociații acestei societăți, indiferent de faptul dacă a participat sau nu la ședința adunării generale. Dacă, ulterior desfășurării adunării generale, asociatul descoperă că există un temei de nulitate absolută a hotărârii, el este îndreptățit să depună o acțiune în justiție, chiar dacă a votat pentru aceasta.

De asemenea, de acest drept ar beneficia și administratorul societății, membrul consiliului societății sau cenzorul societății, ca organe care au obligația să execute hotărârea adunării generale a cărei legalitate se contestă. Consider că aceste persoane sunt îndreptățite să conteste hotărârea atunci când nu au calitatea de asociat.

În cazul în care acțiunea în constatarea nulității hotărârii adunării generale va fi înaintată de o altă persoană decât cele menționate, instanța va trebui, mai întâi de toate, să stabilească dacă eventualul reclamant are un interes născut și actual.

Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată printr-o altă hotărâre a adunării generale de confirmare a hotărârii contestate [2, art. 328]. Totodată, nu există vreun impediment ca AGA să adopte o nouă hotărâre ce vizează problema contestată, hotărâre care va avea valoare juridică pentru viitor.

Din dispozițiile generale privind nulitatea actului juridic rezultă că eventuala acțiune în constatarea nulității absolute a actului juridic, implicit a hotărârii adunării generale a societății cu răspundere limitată, este imprescriptibilă, sub rezerva prescriptibilității în 10 ani, a efectelor nulității absolute. Problema imprescriptibilității nulității absolute a hotărârilor AGA și a prescriptibilității efectelor nulității absolute este una discutabilă, deoarece constatarea nulității după trecerea unei perioade îndelungate de timp ar putea nu doar să nu mai fie actuală, dar nici să nu mai poată fi executată. În acest context, urmează a fi reținută dispoziția art. 202 alin. (7) Cod civil, potrivit căreia nulitatea absolută a hotărârii AGA nu afectează actele juridice încheiate de către SRL pe baza acestei hotărâri cu terțul, care, la data încheierii actului juridic, nu cunoștea și nici nu trebuia să cunoască în mod rezonabil despre temeiul de nulitate.

În cazul înaintării acțiunii în anularea hotărârii AGA (nulitatea relativă), calitatea procesuală activă o au doar: a) asociatul care nu a participat la adunarea generală; b) asociatul care a participat la adunarea generală și a votat contra hotărârii contestate; c) asociatul care a participat la adunarea generală, a votat pentru adoptarea hotărârii contestate ori s-a abținut de la vot, dar s-a comis o greșeală la calificarea votului sau la numărarea votului exprimat de el.

Suplimentar, reținem că Plenul Curții Supreme de Justiție a recomandat că, dacă asociatul SRL a participat la AGA, a luat parte la vot în privința tuturor chestiunilor din ordinea de zi, a avut posibilitatea să

facă propuneri și nu le-a făcut, iar ulterior contestă hotărârea adoptată, invocând încălcarea procedurii de înștiințare a sa, instanța, în baza art. 54 alin. (3) din Legea nr. 135/2007, va respinge cererea de anulare a hotărârii adunării generale. Prin urmare, participarea asociatului sau a reprezentantului său la AGA acoperă orice viciu al neînștiințării și/sau încălcării modalității și a termenelor de înștiințare a asociatului [10].

De asemenea, dreptul de a înainta o acțiune în declararea *nulității relative* a hotărârii adunării generale a asociațiilor SRL îl are și administratorul societății, în temeiul art. 202 alin. (4), pct. 3) Cod civil.

Calitatea de pârât în procesele de nulitate a hotărârilor adunării generale a asociațiilor. Având în vedere că adunarea generală a asociațiilor este organul suprem al SRL, calitatea de pârât în anularea actelor emise de AGA o are însăși societatea, ca persoană juridică, fiind reprezentată de către administratorul său.

Observăm că în cazul în care hotărârea AGA este contestată de însuși administratorul societății, fie că acesta, având calitatea de asociat, a votat contra hotărârii contestate ori că el ar fi impus să execute o hotărâre ilegală, apare problema reprezentării societății pârâte în instanța de judecată. Respectiv, nu poate aceeași persoană să aibă concomitent, în același proces, și calitatea de reclamant (fiind asociat) și de pârât, în calitate de administrator-reprezentant al societății pârâte. Constatăm că legislația națională nu are o soluție pentru a depăși această situație și, din acest motiv, sugerăm o propunere de *lege-ferenda* preluată din legislația României, potrivit căreia, „dacă hotărârea adunării generale este atacată de toți membrii consiliului de administrație, societatea va fi reprezentată în justiție de persoana desemnată de președintele instanței dintre acționarii ei, care va îndeplini mandatul cu care a fost împuternicită, până ce adunarea generală, convocată în acest scop, va numi un reprezentant” [12].

Instanța competentă de a examina cauzele în nulitatea hotărârilor adunării generale a SRL. Reclamantul poate înainta cererea de chemare în judecată care are ca obiect nulitatea hotărârii AGA în instanța stabilită de legislator la art. 38 alin. (2) Cod de procedură civilă, potrivit căruia „acțiunea împotriva unei persoane juridice se intentează în unul dintre sediile instanței în a cărei rază teritorială se află sediul persoanei juridice respective” [3, art. 38].

Sediul societății comerciale se determină potrivit actului de constituire, loc situat pe teritoriul Republicii Moldova, înscris în Registrul de stat al persoanelor juridice. Practica judiciară a formulat și a reținut unele considerente în baza cărora a fost instituită o competență teritorială, în sensul că „instanța de la sediul societății este aptă să examineze”, iar un exemplu în acest sens este decizia Colegiului civil, comercial de contencios și administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 2rac-440/16 din 19.10.2016, potrivit căreia se atestă că acțiu-

nea se va introduce la instanța judecătorească în a cărei rază teritorială își are sediul societatea, însă consider că referitor la anumite tipuri de litigii este posibilă stipularea unei clauze în actul de constituire prin care să se prevadă posibilitatea soluționării acelor litigii pe calea arbitrajului [5].

Deși unii autori susțin că competența este una absolută, iar litigiul nu poate fi soluționat pe calea arbitrajului, chiar dacă există convenție arbitrală în acest sens, totuși, consider că un litigiu poate fi arbitrabil atunci când acțiunea este una în anulare, care se referă la nulitate relativă, unde nu se invocă chestiuni de ordine publică, precum la nulitatea absolută, or, legislația nu reglementează exclusivitatea competenței generale a instanțelor de judecată, dar o competență teritorială – exclusivă în cadrul competenței generale a instanțelor de judecată. Astfel că, printre altele, actul de constituire poate să prevadă și o clauză cu privire la calea arbitrajului [14, p. 53].

Regimul nulității hotărârilor adunării generale ale SRL. Potrivit art. 61 din Legea nr. 135/2007, „hotărârile adunării generale a asociațiilor ori deciziile asociatului unic sunt nule sau anulabile în condițiile Codului civil” [11]. Codul civil prevede că dispozițiile legale privind nulitatea actului juridic se aplică în mod corespunzător hotărârilor adunării generale a asociațiilor SRL, sub rezerva normelor legii speciale sau a celor prevăzute de art. 202 alin. (2)-(9) Cod civil. Analiza sistemică a legislației duce la concluzia că dispozițiile art. 202 alin. (2)-(9) Cod civil sunt aplicabile în procesul de examinare a legalității hotărârilor adunării generale a asociațiilor SRL, iar în cazurile în care acestea nu prevăd în mod expres, se vor aplica dispozițiile generale ale art. 327-346 Cod civil referitoare la nulitatea actului juridic.

În funcție de temeiul nulității, hotărârile adunării generale a asociațiilor SRL pot fi nule sau anulabile. Dacă în procesul de adoptare a hotărârii AGA a fost încălcată o dispoziție legală care ocrotește un interes general, aceasta va fi lovită de nulitatea absolută [2, art. 327, alin. (1)], iar dacă s-a încălcat o dispoziție legală care ocrotește un interes particular, hotărârea este supusă nulității relative [2, art. 327, alin. (2)].

Temeiurile nulității absolute. Pornind de la dispozițiile art. 202 alin. (6) Cod civil, hotărârea adunării generale a asociațiilor SRL va fi lovită de nulitate absolută în următoarele cazuri:

- a) *dacă se referă la o chestiune care nu se află în competența AGA.* Dispozițiile art. 49 din Legea nr. 135/2007 stabilesc competențele exclusive ale AGA și competențele neexclusive, adică cele care, prin clauzele actului de constituire, ar putea fi delegate consiliului societății, dacă acesta a fost format [11]. În cazul în care chestiunea examinată nu ține de competența exclusivă a AGA și pentru a determina organul competent, instanța va urma să verifice conținutul actului de constituire. Având în vedere pericolul nulității

absolute asupra unei eventuale hotărâri, persoanele competente de a convoca ședința AGA trebuie să dea dovadă de diligență pentru a înțelege dacă chestiunea care urmează a fi inclusă în ordinea de zi și, ulterior, dezbătută la adunare ține de competența ei. Dacă, totuși, adunarea generală a asociațiilor a adoptat o hotărâre pe o chestiune care este dată, prin lege sau prin actul de constituire, altui organ al societății, aceasta va fi declarată nulă de instanța de judecată;

- b) *dacă a fost adoptată pe o chestiune care nu era inclusă în ordinea de zi.* Persoanele care convoacă AGA (administratorul, asociații, consiliul sau cenzorii) sunt obligate să întocmească ordinea de zi și să o aducă la cunoștința tuturor asociațiilor cu cel puțin 10 zile înainte de a fi desfășurată adunarea. Dacă AGA se convoacă de către administrator, consiliu, cenzori, asociați care dețin mai mult de 10% din voturi, aceștia urmează să indice și chestiunile care trebuie să fie dezbătute în ședință și pe care urmează să se adopte hotărâri. Asociații, alții decât cei care convoacă adunarea generală, au dreptul să completeze ordinea de zi cu unele chestiuni pe care le consideră necesare și să le trimită administratorului pentru ca acesta să le includă în ordinea de zi. În acest caz, administratorul nu va fi în drept să modifice textul propunerilor făcute de asociați, dar va trebui să informeze ceilalți asociați despre suplimentarea ordinii de zi cu cel puțin 5 zile înainte de desfășurarea adunării. În cazul în care adunarea generală convocată prima dată nu este deliberativă, atunci aceasta poate fi convocată repetat, dar cu aceeași ordine de zi sau doar pentru chestiunile pe care nu au fost adoptate hotărâri.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 11.09.2013, în cauza nr. 2ra-2255/13, s-a constatat că instanța de judecată a declarat nulă hotărârea adoptată de AGA privind o chestiune care nu a fost inclusă în ordinea de zi în modul stabilit de lege [4].

Totuși, legiuitorul prevede o excepție: ordinea de zi poate fi completată în mod legal chiar în ședința AGA, dacă la ea sunt prezenți sau reprezentați toți asociații, iar pentru completarea ordinii de zi se pronunță în unanimitate [11, art. 55, alin. (5)].

În concluzie, se reține că hotărârea adunării generale este un act juridic complex care generează obligații, specific dreptului comercial a cărui natură juridică nu poate fi asimilată contractelor. Astfel, părțile au interese concordante, întrucât scopul urmărit de acestea este unic – participarea asociațiilor într-o societate cu răspundere limitată, atât la momentul asocierii cât și ulterior, când adoptă o hotărâre în cadrul adunării generale care are la bază intenția acestora de a se asocia pentru a desfășura în comun o activitate comer-

cială în scopul de a obține beneficii și de a le împărți. Acest scop nu exclude ca anumiți asociați să nu urmărească alte scopuri, străine sau nu societății, or, ceea ce contează este voința realizată în urma votului;

- c) *dacă a fost adoptată la un moment când ședința nu era deliberativă.* Examinând legalitatea unei hotărâri a adunării generale a asociațiilor, instanța de judecată va trebui să stabilească dacă la data desfășurării adunării aceasta a fost deliberativă. Potrivit Legii nr. 135/2007, AGA este deliberativă, dacă numărul de voturi reprezentat este suficient pentru adoptarea a cel puțin unei chestiuni incluse în ordinea de zi. Respectiv, doar în ședință deliberativă, AGA poate adopta hotărâri valabile. Pentru a stabili dacă AGA este deliberativă, administratorul sau alte persoane competente organizează înregistrarea asociațiilor participanți sau reprezentanți la ședință, indicându-se datele de identitate ale asociatului și, după caz, ale reprezentantului său și numărul de voturi cu care va vota. În procesul de verificare a legalității hotărârii AGA, instanța va lua în considerație dacă hotărârea contestată a fost adoptată la adunarea generală convocată prima dată sau la cea repetată. Dacă hotărârea a fost adoptată la AGA convocată prima dată, adunarea va fi deliberativă atunci când, în funcție de chestiunile examinate, prevăzute la art. 58 alin. (1) din Legea nr. 135/2007, sunt prezenți sau reprezentați asociații care dețin 100% din voturi (pct. 1), $\frac{3}{4}$ din voturi (pct. 2) sau mai mult de jumătate din numărul total de voturi 50%+1 vot (pct. 3) [11].

Adunarea generală repetată este deliberativă, dacă sunt prezenți sau reprezentați asociații care dețin mai mult de jumătate din voturile societății. De la această prevedere există o excepție, potrivit căreia se consideră deliberativă adunarea asociațiilor, indiferent de numărul de voturi reprezentate, dacă se examinează chestiuni privind aprobarea dărilor de seamă, a rapoartelor administratorului și ale cenzorului, precum și probleme de procedură [17, p. 32]. Totodată, în procesul examinării cauzei, instanța va ține cont nu doar de înregistrarea prezenței asociațiilor la ședința adunării, dar și de procesul-verbal al adunării, verificând dacă la votarea pentru hotărârea contestată, prin însumarea de voturi expuse *pro* și *contra*, se demonstrează deliberativitatea adunării;

- d) *dacă contravine ordinii publice sau bunelor moravuri.* Legiuitorul stabilește că AGA poate adopta hotărâri pe toate chestiunile ce țin de competența sa, acestea însă trebuie să nu afecteze ordinea publică și nici bunele moravuri. În lipsa unei jurisprudențe clare, consider că vor fi afectate de nulitate absolută hotărârile adunării generale prin care s-a decis acordarea de împrumuturi asocia-

ților sau terților pentru procurarea părților sociale ale societății [11, art. 41], precum și distribuirea sau plata profitului net între asociați până la vărsarea integrală a aporturilor, sau dacă, în urma distribuirii profitului net, valoarea activelor nete ale societății va deveni mai mică decât suma capitalului social și capitalului de rezervă [11, art. 40].

Temeiurile nulității relative. Nulitatea relativă poate opera în cazul în care hotărârea a fost adoptată la o AGA convocată sau desfășurată cu încălcarea normelor dispozitive ale legii sau cu încălcarea clauzelor actului de constituire [9, p. 87]. O asemenea hotărâre poate fi confirmată printr-o hotărâre ulterioară a AGA, doar dacă a fost adoptată până la emiterea unei hotărâri judecătorești.

Instanța de judecată poate declara nulă o hotărâre a adunării generale a asociaților, la cererea persoanelor interesate, dacă:

- a) *au fost încălcate esențial regulile de convocare a AGA.* Adunarea generală a asociaților poate fi convocată cel puțin o dată pe an în ședințe ordinare sau de câte ori este necesar, în ședințe extraordinare [16, p. 237]. Pentru a stabili dacă la adoptarea hotărârii de către AGA, indiferent dacă este ședință ordinară sau extraordinară, au fost sau nu încălcate regulile de convocare a adunării, instanța va analiza respectarea art. 50-55 din Legea nr. 135/2007. Regulile respective se referă la organul competent de a convoca adunarea generală, la conținutul hotărârii de convocare, înștiințarea asociaților și transmiterea documentelor necesare cu privire la AGA, precum și procedura de întocmire a ordinii de zi a AGA. Consider ca încălcări esențiale ale regulilor de convocare situații cum ar fi: informarea tardivă sau neinformarea asociaților despre ordinea de zi, data, locul și ora ședinței adunării generale, precum și lipsirea asociaților de posibilitatea de a face cunoștință cu documentele necesare pentru ședința adunării. Astfel de încălcări fac imposibilă participarea asociaților la ședința adunării generale sau nu permit asociaților să se pregătească de ședințe pentru a participa la vot cu cunoștință de cauză, iar eventualele hotărâri pot afecta interesele acestor asociați și instanța de judecată le-ar putea declara nule;
- b) *au fost încălcate esențial regulile de desfășurare a AGA.* Regulile de desfășurare a AGA sunt prevăzute de Legea nr. 135/2007 și includ normele ce se referă la înregistrarea asociaților (art. 56 alin. (1)), deschiderea ședinței AGA (art. 56 alin. (2)), exercitarea dreptului de vot (art. 57) și adoptarea hotărârilor AGA (art. 58), întocmirea procesului-verbal al AGA (art. 56 alin. (3)). Deși practica judecătorească urmează să stabilească care încălcări ale re-

gulilor de desfășurare a AGA ar fi esențiale, totuși, consider că pot fi astfel de încălcări: refuzul neîntemeiat de a fi înregistrat un asociat sau reprezentantul său ca participant la AGA sau înregistrarea; votarea de către asociat cu încălcarea art. 56 alin. (1) și alin. (3) din Legea nr. 135/2007; adoptarea hotărârilor cu încălcarea cotelor de voturi prevăzute de art. 58 alin. (1) din Legea nr. 135/2007.

Spre exemplu, Colegiul civil al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova, prin decizia din 28.04.1999, în cauza nr. 2r/o-60/99 a stabilit că hotărârea adunării generale a asociaților SRL a fost adoptată cu încălcarea cotelor de voturi impuse de actele normative în vigoare la acea dată, dar și de actele de constituire [6].

Din sinteza deciziei menționate *supra*, se atestă că hotărârea adunării generale a societății cu răspundere limitată a fost considerată nulă din motiv că, în procesul desfășurării AGA privind majorarea capitalului social, au fost încălcate grav dispozițiile legale;

- c) *reprezentantul asociatului participant la AGA nu era împuternicit în modul corespunzător.* Potrivit art. 57 alin. (2) din Legea nr. 135/2007, asociatul își poate exprima votul prin reprezentant. Administratorul societății nu poate fi reprezentant al asociatului la adunarea generală [11]. Având în vedere dispozițiile Codului civil cu privire la reprezentare, asociații persoane fizice și persoane juridice își pot delega exercitarea dreptului de vot unui reprezentant prin întocmirea unei procuri. Din textul procurii trebuie să rezulte cert competența reprezentantului de a participa la o adunare generală și de a vota *pro* sau *contra* anumitor hotărâri. Dacă împuternicirile reprezentantului au expirat, formula expresiei din procură nu este clară sau există alte îndoieli în capacitatea reprezentantului de a reprezenta interesele asociatului la ședință, instanța de judecată ar putea anula hotărârea AGA adoptată prin votul acestui reprezentant, cu excepția cazului în care împuternicirile au fost confirmate ulterior de către reprezentat conform art. 370 Cod civil;
- d) *la adoptarea hotărârii AGA au fost încălcate drepturile unui asociat.* Prin această dispoziție legiuitorul admite că la adoptarea hotărârii AGA ar putea exista situații de natură să încalce anumite drepturi patrimoniale ale asociatului. Un exemplu ar fi: adunarea generală decide: I) repartizarea profitului între asociați, dar repartizarea se face în mod neproporțional; II) majorarea capitalului social din conținutul unor bunuri supraevaluate ale asociaților majoritari sau ale persoanelor lor afiliate etc.;
- e) *a fost comisă o încălcare esențială a regulilor privind întocmirea procesului-verbal al AGA, inclusiv neîntocmirea acestuia în formă scrisă.*

Așadar, legiuitorul a stabilit că, dacă procesul-verbal nu a fost întocmit în formă scrisă sau au fost comise alte încălcări ale regulilor de întocmire a acestuia, instanța poate, la cererea persoanelor îndreptățite, să declare nulă hotărârea AGA [18, p. 73]. Cu toate acestea, nulitatea este înlăturată prin întocmirea procesului-verbal al ședinței, înainte de desfășurarea următoarei ședințe a aceluiași organ. Consider că modalitatea înlăturării temeiului de nulitate nu este suficient de clară, deoarece AGA se desfășoară, de regulă, o dată pe an, iar contestarea legalității hotărârii se face în termen de 6 luni de la data desfășurării adunării. Potrivit art. 56 alin. (4) din Legea nr. 135/2007, întocmirea procesului-verbal este obligatorie, iar lipsa unui termen cert de întocmire și posibilitatea de a-l întocmi până la următoarea ședință lasă loc de speculații și abuzuri;

- f) *hotărârea AGA nu întrunește alte condiții prevăzute de dispozițiile imperative ale legii sau ale actului de constituire a SRL, a căror nerespectare nu se sancționează cu nulitate absolută.* Legiuitorul oferă o listă deschisă, considerând că complexitatea activității SRL este de așa natură încât asociații ar putea să se considere lezați în drepturi și în alte situații decât cele analizate *supra*.

Spre exemplu, în instanța de judecată a fost contestată o hotărâre a AGA care a fost adoptată cu participarea moștenitorului asociatului, încă până la perfectarea deplină a moștenirii. În acest sens, s-a reținut că **părțile sociale pot fi transmise și prin succesiune (moștenire), dacă prin actul constitutiv nu s-a interzis acest lucru.** Respectiv, moștenitorul asociatului va deveni proprietarul părților sociale care au aparținut defunctului și, prin urmare, moștenitorul va deveni asociat în societate. Dreptul de proprietate asupra părților sociale se transmite în acest caz, de plin drept, de la data decesului asociatului, fără a fi necesară aprobarea celorlalți asociați sau o altă formalitate. Referitor la acest aspect, prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-706/16 din 17.08.2016, s-a stabilit că **hotărârile adoptate de adunarea generală cu participarea succesorului asociatului decedat care a devenit proprietarul părților sociale sunt perfect valabile** [7].

În concluzie, atragem atenția că, potrivit prevederilor Legii nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată și ale Codului civil, obiect al acțiunii poate fi legalitatea hotărârii adoptate de AGA, dar nu a procesului-verbal întocmit la această adunare. Informațiile care se conțin în procesul-verbal au natura de a contribui la cunoașterea realităților care s-au produs la ședința adunării generale, de a stabili faptele, inclusiv cele reprobabile, pentru a decide dacă la desfășurarea adunării generale au fost sau nu respectate prevederile legale și ale actului de constituire.

Referințe bibliografice

1. Catană R. *Dreptul societăților comerciale. Probleme actuale privind societățile pe acțiuni. Democrație acționarială.* Cluj: S.C. Editura Sfera SRL, 2007, 357 p.
2. Codul civil al Republicii Moldova. Nr. 1107 din 06.06.2002. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2002, nr. 82-86/661. Republicat în: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2019, nr.66-75/132.
3. Codul de procedură civilă al Republicii Moldova. Nr. 225 din 30.05.2003. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2018, nr. 285-294/436. În vigoare din 26.08.2022.
4. Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 11 septembrie 2013. Dosarul nr. 2ra-2255/13. http://jurisprudenta.csj.md/archive_courts/cauta/index2.php (vizitat 10.01.2022).
5. Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2016. Dosarul nr. 2rac-440/16. http://jurisprudenta.csj.md/db_col_civil.php (vizitat 10.01.2022).
6. Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 28 aprilie 1999. Dosarul nr. 2r/o-60/99. http://jurisprudenta.csj.md/archive_courts/cauta/index2.php (vizitat 10.01.2022).
7. Decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 august 2016. Dosarul nr. 3ra-706/16. http://jurisprudenta.csj.md/search_col_civil.php?id=30354 (vizitat 10.01.2022).
8. Florescu D., Mrejeru T., Bălașa G. *Drept societar.* București: Lumina Lex, 2003. 76 p.
9. Florescu G. *Drept comercial român.* București: Fundația România de Măine, 2003. 264 p.
10. Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova privind unele chestiuni ce apar la soluționarea litigiilor dintre acționar și societatea pe acțiuni, dintre asociat și societatea cu răspundere limitată, nr. 1 din 04.10.2010. http://jurisprudenta.csj.md/search_hot_expl.php?id=344 (vizitat 22.01.2022)
11. Legea Republicii Moldova cu privire la societățile cu răspundere limitată. Nr. 135 din 14.06.2007. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2007, nr. 127-130/548. În vigoare din 17.07.2022.
12. Legea României cu privire la societățile comerciale. Nr. 31 din 16.11.1990. În: *Monitorul Oficial al României*, nr. 126-127 din 17.11.1990. <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/798> (vizitat la 21.01.2022).
13. Pipera G. *Obligațiile și răspunderea administratorilor societăților comerciale. Noțiuni elementare.* București: All Beck, 1998, 27-40 p.
14. Pipera G. *Societăți comerciale, piață de capital Acquis comunitar.* București: All Beck, 2001. 725 p.
15. Roșca N., Baieș S., Cojocaru O. *Comentariu teoretico-practic la Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată.* Chișinău: Tipografia Centrală, 2009, p.101-127.
16. Stanciu D. Cărpenaru, Predoiu C. ș.a. *Societățile comerciale. Reglementare, doctrină, jurisprudență.* București: All Beck, 2002. 611 p.
17. Săuleanu L. *Eseu asupra voinței acționarilor. Adunarea generală a acționarilor.* Craiova: Sitech, 2006, 103 p.
18. Tița-Nicolescu G. *Drept societar. Curs universitar.* București: Universul Juridic, 2018. 401 p.